

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

la proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor (nr.241 din 16.06.2022) Lectura II

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor și informează despre următoarele:

Proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor a fost examinat și aprobat în lectura întâi în cadrul ședinței plenare din 14 iulie 2022. Pentru lectura a doua, Comisia economie, buget și finanțe a examinat propunerile și obiecțiile expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și prezintă rezultatul examinării lor în tabela de sinteză, prezentată în anexă la prezentul raport. Proiectul de lege redactat a fost redactat în corespundere cu propunerile acceptate de Comisie și este prezentat în anexă la prezentul raport.

În contextul celor relatate, Comisia economie, buget și finanțe cu vot majoritar propune adoptarea proiectului de lege nr.241 din 16.06.2022 în lectura a doua.

 Dumitru ALAIBA
Președintele Comisiei

LEGE

privind recensământul populației și locuințelor

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind recensământul populației și al locuințelor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 218 din 13 august 2008.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi este de a crea cadrul normativ general necesar pentru organizarea și efectuarea recensămintelor populației și locuințelor (în continuare – *recensăminte*) în vederea producerii și diseminării indicatorilor statistici de recensământ.

Articolul 2. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează:

a) atribuțiile entităților care asigură organizarea și efectuarea recensămintelor, raporturile juridice care apar între entitățile care contribuie la organizarea și efectuarea recensămintelor, precum și stabilește unitățile de recensare care fac obiectul recensămintelor;

b) modul de organizare, efectuare și finanțare a recensămintelor.

(2) Organizarea și efectuarea recensămintelor se realizează de către Biroul Național de Statistică (în continuare – *BNS*), în concordanță cu recomandările

Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite în domeniul recensământului populației și locuințelor, cu suportul Comisiei naționale pentru recensământul populației și locuințelor, al comisiilor teritoriale subordonate acesteia, al autorităților administrației publice, al instituțiilor publice și entităților indicate la art. 20.

Articolul 3. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică:

1) unităților de recensare, care includ:

a) persoanele cu reședință obișnuită în Republica Moldova la data de referință a recensământului;

b) persoanele cu domiciliul în Republica Moldova aflate peste hotare pe un termen de până la 12 luni la muncă, la studii și în alte scopuri;

c) cetățenii Republicii Moldova din cadrul misiunilor diplomatice, al oficiilor consulare, al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, precum și membrii familiilor acestora, aflați peste hotare;

d) gospodăriile casnice și nucleeele familiale;

e) clădirile de locuit;

f) clădirile cu altă destinație decât cea de locuit, dacă există cel puțin o locuință în acestea;

g) locuințele situate în orice clădire, indiferent dacă sunt locuite sau nu la data de referință a recensământului;

h) spațiile colective de locuit;

2) entităților care contribuie la organizarea și efectuarea recensământului, conform art. 20.

(2) Prezenta lege nu se aplică:

a) cetățenilor altor state care se află pe teritoriul țării pentru o perioadă mai mică de 12 luni anterior datei de referință a recensământului și care nu intenționează să rămână în țară mai mult de 12 luni;

b) cetățenilor altor state din cadrul misiunilor diplomatice, al oficiilor consulare și al forțelor armate străine, precum și membrilor familiilor acestora, aflați pe teritoriul Republicii Moldova;

c) în cazul clădirilor situate pe teritoriul Republicii Moldova, deținute cu titlu de proprietate de alte state și administrate de reprezentanțele diplomatice și consulare ale țărilor respective sau de reprezentanțele organizațiilor internaționale.

Articolul 4. Noțiuni utilizate

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile utilizate au înțelesul noțiunilor definite la art. 3 din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, precum și, suplimentar, următoarele noțiuni semnifică:

autorecenzare – acțiune prin care are loc înregistrarea informațiilor cuprinse în chestionarele de recensământ pentru o anumită unitate de recenzie și care este efectuată de către persoana respectivă în regim online sau prin chestionare pe suport de hârtie;

caracteristică esențială a recensământului – înregistrare individuală; simultaneitate; universalitate în cadrul unui teritoriu definit; disponibilitatea datelor pe zone geografice mici; periodicitate definită;

cercetare prin sondaj – metodă de observare statistică, care vizează cunoașterea unei populații statistice pe baza observațiilor efectuate asupra unui eșantion reprezentativ, extras prin metode științifice din colectivitatea totală;

chestionar de recensământ – instrument de cercetare statistică, inclusiv în formă electronică, care constă într-un set de întrebări concepute pentru colectarea datelor despre populație și locuințe în vederea realizării obiectivelor recensământului;

clădire – construcție permanentă care include spații locuite sau locuințe pentru uz sezonier, locuințe secundare ori care nu sunt locuite;

identificator statistic unic – cod alfanumeric unic, generat în scopuri exclusiv statistice în urma aplicării asupra fiecărui număr de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) a unui algoritm specific de pseudonimizare, utilizat într-o bază de date sau în orice listă de unități statistice;

locuință – construcție sau încăpere izolată, alcătuită din una sau mai multe încăperi de locuit și din încăperi auxiliare (bucătărie, bloc sanitar etc.), care satisface cerințele de trai ale uneia sau ale mai multor persoane. În calitate de locuință sunt recunoscute casele de locuit individuale, apartamentele, încăperile locuibile din cămine și din clădirile cu altă destinație, precum și alte unități de locuit, mobile sau improvizate, care sunt utilizate ca locuințe la data de referință a recensământului;

nucleu familial – unitate constituită din: soț sau partener și soție sau parteneră, fără copii; soț sau partener și soție sau parteneră, cu copii necăsătoriți; unul dintre părinți cu copii necăsătoriți;

personal temporar de recensământ – persoane contractate pe o perioadă determinată, antrenate în organizarea și efectuarea recensământului, inclusiv a recensământului de probă și anchetei postrecenzare;

populație rezidentă – totalitatea persoanelor ce dețin cetățenia Republicii Moldova, cetățenia altor state și apatrizii, care, la data de referință a recensământului, au reședința obișnuită pe teritoriul țării;

procesarea datelor – etapă complexă a procesului statistic, realizată prin activități de codificare, clasificare, validare, agregare, corelare, modelare, analiză statistică, stocare și arhivare, care se bazează pe metode științifice, utilizând infrastructura tehnică, sistemele informaționale și aplicațiile informatice;

recensământ al populației și locuințelor – proces de planificare, colectare, prelucrare, evaluare, diseminare și analiză a datelor despre persoanele (date demografice, sociale și economice), despre gospodăriile casnice și locuințele din Republica Moldova, cu referire la un anumit moment;

recensământ combinat – recensământ în cadrul căruia informațiile despre persoane, gospodăriile casnice și locuințe sunt colectate prin combinarea datelor colectate cu utilizarea diferitelor metode: a unuia sau mai multor cercetări prin sondaj, a recensământului tradițional și/sau a recensământului pe bază de registre;

recensământ de probă – exercițiu de testare a recensământului la o scară mai mică, care are drept scop verificarea tuturor activităților de recensământ, inclusiv metodologia recensământului, conținutul chestionarelor de recensământ, instruirea personalului temporar de recensământ, măsurile organizatorice, procesul tehnologic de prelucrare a datelor, măsurile de protecție a datelor individuale și altele;

recensământ pe bază de registre – recensământ realizat cu utilizarea unui set de registre de bază care conțin date cuprinzătoare despre unitățile de recenzare;

recensământ tradițional – cercetare exhaustivă în teren, cu colectarea datelor prin autorecenzare și prin interviuri față în față de către personalul de recensământ;

recenzare – colectarea datelor individuale despre o persoană, o locuință și/sau o gospodărie casnică, fie cu participarea directă a persoanei sau gospodăriei respective, fie indirect, utilizând datele individuale înregistrate în sursele de date administrative și/sau în sursele private de date;

reședință obișnuită – loc în care o persoană își petrece, în mod obișnuit, timpul de odihnă zilnică, indiferent de absențele temporare în scopul odihnei, al concediului/vacanței, al vizitelor la rude și prieteni, al afacerilor, al tratamentului medical sau al pelerinajelor religioase.

Se consideră că au reședință obișnuită într-o unitate administrativ-teritorială persoanele care:

a) au locuit la locul lor de reședință obișnuită o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni înainte de data de referință a recensământului; sau

b) au sosit la locul lor de reședință obișnuită cu cel mult 12 luni înainte de data de referință a recensământului, cu intenția de a locui cel puțin un an.

În cazul în care nu se pot determina circumstanțele descrise la lit. a) și b), reședință obișnuită se consideră domiciliul sau reședința temporară a persoanei;

rundă mondială – perioadă, de regulă, de 10 ani, recomandată de către Organizația Națiunilor Unite, în cadrul căreia statele ar urma să efectueze cel puțin un recensământ al populației și locuințelor;

spațiu colectiv de locuit – una sau mai multe clădiri distincte, situate pe aceeași adresă, destinate a fi locuite pentru perioade diferite de către grupuri de persoane, între care, în general, nu există legături de rudenie, care sunt reunite, de regulă, în scopuri și interese comune și care pot folosi în comun unele spații și instalații, precum băile, bucătăriile, sălile de mese;

unitate de recensare – persoană fizică; gospodărie casnică; locuință; clădire, în care este situată locuința, despre care se colectează informații în cadrul recensământului;

variabilă de recensământ – caracteristică a unității de recensare (persoană fizică, gospodărie casnică, locuință sau clădire) care poate lua mai mult de o valoare dintr-un set de valori și care stă la baza calculării indicatorilor statistici de recensământ.

Articolul 5. Scopul și obiectivul recensământului

(1) Scopul recensământului este de a oferi informații de interes public despre populația rezidentă (în continuare – *populație*) și locuințe pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor, pentru argumentarea deciziilor de dezvoltare umană, pentru cercetarea științifică și dezvoltarea mediului de afaceri.

(2) Recensământul are ca obiectiv producerea, în condiții de calitate și comparabilitate internațională, a statisticilor oficiale naționale sub forma unor indicatori statistici privind: numărul și distribuția teritorială, la cel mai mic nivel

teritorial, a populației; structura demografică și caracteristicile socioeconomice; gospodăriile casnice, locuințele, condițiile de locuit ale populației și clădirile în care se situează locuințele acesteia.

(3) Recensământul servește drept bază pentru estimările anuale ale numărului populației țării și bază de sondaj pentru cercetările statistice selective.

Capitolul II

ORGANIZAREA ȘI EFECTUAREA RECENSĂMÂNTULUI

Articolul 6. Data de referință a recensământului și perioada de colectare a datelor de recensământ

(1) Recensământul este efectuat cel puțin o dată la 10 ani, în cadrul rundelor mondiale.

(2) Data de referință a recensământului și perioada de colectare a datelor de recensământ se stabilesc de către Guvern.

(3) Informațiile înregistrate în cadrul recensământului reflectă caracteristicile populației și ale locuințelor conform situației la ora 00.00 a datei de referință a recensământului, care este prima zi a perioadei de colectare a datelor de recensământ.

Articolul 7. Obligativitatea participării la recensământ

(1) Participarea la recensământ a persoanelor care îndeplinesc condițiile de la art. 3 alin. (1) pct. 1) lit. a)–c) este obligatorie.

(2) Persoanele care fac obiectul recenzării au următoarele obligații:

- a) de a se autorecenza sau de a fi recenzate;
- b) de a furniza, pe propria răspundere, informații corecte și complete conform chestionarelor de recensământ;
- c) de a respecta și de a nu obstrucționa activitatea personalului de recensământ;
- d) de a se identifica prin prezentarea corectă a IDNP-ului în baza actului de identitate sau a altui act oficial.

(3) Modul de participare la recensământ a persoanelor care fac obiectul recenzării, inclusiv prin autorecenzare, este stabilit de către Guvern.

(4) Persoanele care fac obiectul recenzării au dreptul de a fi informate cu privire la:

- a) scopul și obiectivele recensământului;
- b) drepturile și obligațiile privind furnizarea informațiilor solicitate;
- c) măsurile aplicate pentru a asigura confidențialitatea datelor statistice.

(5) În cazul în care unul sau mai mulți membri ai gospodăriei casnice lipsesc, recenzorul completează chestionarele de recensământ în baza informațiilor furnizate de ceilalți membri care au capacitate deplină de exercițiu, dacă aceștia cunosc răspunsurile la întrebările din chestionare. Informația necesară despre copiii minori este furnizată de către reprezentanții legali.

Articolul 8. Finanțarea recensământului

Finanțarea organizării și efectuării recensământului se realizează din bugetul de stat, în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din alte surse financiare neinterzise de lege.

Articolul 9. Personalul temporar de recensământ

(1) Personalul temporar de recensământ este antrenat în organizarea și efectuarea recensământului prin contractare.

(2) Modalitatea de contractare și condițiile de remunerare a personalului temporar de recensământ se stabilesc de către Guvern.

Articolul 10. Campania de comunicare și promovare

(1) Scopul, modalitatea de organizare și efectuare a recensământului sunt aduse la cunoștința populației prin intermediul furnizorilor de servicii mass-media, în cadrul unei campanii de comunicare și promovare.

(2) Campania de comunicare și promovare începe cu cel puțin opt săptămâni înainte de data de referință a recensământului și se încheie cu diseminarea rezultatelor finale ale recensământului.

(3) Mesajele de comunicare și promovare a recensământului în mass-media sunt difuzate în calitate de mesaje de interes public.

(4) La solicitarea BNS, mesajele de interes public sunt difuzate în mod gratuit de către:

- a) publicațiile periodice publice – în publicațiile periodice și pe paginile web;

b) agențiile de presă fondate de autoritățile administrației publice – pe paginile web;

c) furnizorii publici de servicii media, naționali și regionali – în toate serviciile media audiovizuale lineare, la orele de maximă audiență;

d) furnizorii publici de servicii media, naționali și regionali – în toate serviciile media audiovizuale nelineare.

Articolul 11. Informațiile colectate în cadrul recensământului

(1) Pentru atingerea obiectivului recensământului prevăzut la art. 5 alin. (2), sunt colectate informații cu privire la tematicile de recensământ de bază, la nivel de unități de recensare, precum:

a) caracteristicile demografice și sociale ale populației, inclusiv cele etnoculturale și educaționale;

b) caracteristicile geografice și migraționale ale populației;

c) caracteristicile economice ale populației, inclusiv privind activitatea agricolă a acesteia;

d) condițiile de locuit ale populației;

e) caracteristicile gospodăriilor casnice și ale nucleelor familiale;

f) caracteristicile clădirilor și locuințelor.

(2) Variabilele de recensământ care formează conținutul chestionarelor de recensământ sunt stabilite de BNS.

(3) În vederea colectării datelor și a obținerii rezultatelor finale ale recensământului, BNS creează, completează și prelucerează o bază de date cu înregistrări individuale, care se vor obține prin:

a) colectarea directă de la populație, prin autorecensare sau prin interviuri față în față;

b) colectarea indirectă din surse de date administrative și din surse private de date, inclusiv prin completarea răspunsurilor la unele (sau toate) întrebări din chestionarele în formă electronică de către BNS cu informațiile identificate în bazele de date ale persoanelor juridice de drept public și privat. Datele respective sunt prelucrate exclusiv în cadrul sistemului informațional de recensământ, fără posibilitatea de a le extrage și de a le utiliza în afara scopului producerii statisticii oficiale.

(4) Informațiile colectate în cadrul recensământului de la populație, din surse de date administrative și din surse private de date sunt prelucrate pentru:

a) calcularea numărului populației la data de referință a recensământului;

b) determinarea valorilor variabilelor de recensământ pentru fiecare unitate de recensare;

c) calcularea indicatorilor statistici, determinați pe baza variabilelor de recensământ.

(5) Recensământul populației și locuințelor poate fi integrat cu alte recensăminte, precum cel agricol, în baza hotărârii Guvernului.

Articolul 12. Metode de efectuare a recensământului

(1) Recensământul poate fi efectuat prin următoarele metode:

- a) recensământul tradițional;
- b) combinarea recensământului tradițional și a cercetării prin sondaj;
- c) recensământul în bază de registre;
- d) combinarea metodelor de recensământ indicate la lit. a), b) și c).

(2) Metoda de efectuare a recensământului se stabilește de către BNS, asigurând, în măsura posibilităților, caracteristicile esențiale ale recensământului.

Articolul 13. Accesul la datele administrative și datele private

(1) BNS este în drept să acceseze, să extragă și să prelucreze, în scopul efectuării recensământului, datele cu caracter personal transmise de posesorii și deținătorii de date administrative și de date private (din registrele și sistemele informaționale gestionate de aceștia) despre caracteristicile prevăzute la art. 11 alin. (1), în condițiile alin. (5) din prezentul articol, inclusiv prin platforma de interoperabilitate (MConnect) sau prin servicii de rețea.

(2) BNS este în drept să combine și să integreze, în scopul producerii statisticilor oficiale de recensământ, datele cu caracter personal, colectate direct de la respondenți, și cele colectate indirect – din surse de date administrative și surse private de date, prin utilizarea IDNP-ului și a altor caracteristici care permit identificarea directă sau indirectă a unităților de recensare.

(3) Datele administrative și datele private accesate, extrase și prelucrate de către BNS pot înlocui parțial sau integral colectarea directă a informațiilor pentru unitățile de recensare.

(4) Posesorii și/sau deținătorii de date administrative și de date private sunt obligați să transmită BNS, cu titlu gratuit, datele individuale, inclusiv datele cu caracter personal, din registrele, sistemele informaționale, sistemele de evidență a datelor cu caracter personal pe care le gestionează în calitate de posesor sau deținător, precum:

- a) sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al populației”;

- b) Registrul bunurilor imobile;
- c) Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră;
- d) Sistemul informațional de management în educație;
- e) Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale;
- f) sistemele informaționale ale Companiei Naționale de Asigurări în Medicină;
- g) Registrul funcționarilor electorali;
- h) resursele informaționale private ale prestatorilor de servicii și ale furnizorilor de servicii comunale și necomunale (apă și canalizare, telefonie fixă și mobilă, gaze naturale, energie electrică, energie termică etc.);
- i) alte registre, sisteme informaționale, sisteme de evidență a datelor cu caracter personal, relevante recensământului – conform listei aprobate de către Guvern, la propunerea BNS.

(5) Lista categoriilor datelor individuale, inclusiv ale datelor cu caracter personal, la nivel de înregistrare individuală, stocate și prelucrate de sursele de date menționate la alin. (4), formatul și termenele de transmitere a acestora se aprobă de către Guvern, la propunerea BNS.

(6) Transmiterea datelor individuale, inclusiv a datelor cu caracter personal, necesare recensământului din sursele de date administrative sau sursele private de date, identificate prin IDNP sau prin alți identificatori de stat, în cazul persoanelor fizice, și prin alți identificatori, în cazul locuințelor și clădirilor, se efectuează prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), în conformitate cu cadrul normativ în domeniul schimbului de date și interoperabilității. Dacă transmiterea nu poate fi efectuată prin intermediul platformei respective, aceasta se efectuează prin intermediul altor mijloace și procedee, precum serviciile de rețea, arhivarea și criptarea datelor transmise pe suporturi de memorie externă sau canalele securizate, cu asigurarea confidențialității și a protecției datelor. La prelucrarea datelor individuale, prevederile art. 6 și ale art. 7 alin. (2) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate se aplică în măsura în care nu contravin cerințelor prezentei legi.

(7) Transmiterea datelor prevăzute la alin. (4) din prezentul articol de către posesorii și deținătorii de date administrative și date private nu este considerată incompatibilă cu scopul inițial al acestora, precum și nu se consideră o încălcare a confidențialității, securității și conformității datelor, indiferent de regimul juridic al restricțiilor și limitărilor aplicat în raport cu acestea, cu excepția datelor atribuite la secretul de stat, în condițiile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

Articolul 14. Prelucrarea datelor

(1) Prelucrarea datelor în cadrul recensământului se realizează cu înregistrarea IDNP sau a altui identificator de stat, pentru a asigura exhaustivitatea recensării și calitatea datelor.

(2) La colectarea datelor, IDNP-ul sau alt identificator de stat al persoanei fizice este criptat cu ajutorul unui algoritm stabilit de BNS, în momentul în care datele individuale sunt salvate în baza de date de recensământ.

(3) Baza de date de recensământ pseudonimizată este creată din înregistrări individuale și este utilizată pentru producerea indicatorilor statistici finali ai recensământului. Asupra înregistrărilor individuale au loc următoarele operațiuni de procesare:

- a) codificarea informației;
- b) validarea în baza unei liste de reguli de validare;
- c) corectarea valorilor eronate;
- d) ștergerea înregistrărilor care nu sunt unice;
- e) imputarea prin metode statistice (nu se aplică pentru etnie, limba maternă și religie);
- f) calculul indicatorilor statistici care vor sta la baza producerii rezultatelor recensământului.

(4) Se interzice BNS de a transmite altor persoane fizice sau juridice datele cu caracter personal colectate în scopul efectuării recensământului.

(5) În cadrul recensământului, prevederile art. 6 alin. (1), art. 9 lit. f), art. 11 alin. (2) lit. g), art. 15, art. 19 alin. (8), art. 21 alin. (2), art. 28, 29 și 30 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, precum și ale art. 5, 13, 14, 16, 17, 23 și 24 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal nu se aplică deoarece sunt de natură să facă imposibilă sau să afecteze în mod grav efectuarea recensământului.

Articolul 15. Recensământul de probă

(1) Perioada și modul de efectuare a recensământului de probă se stabilesc de către BNS, care se efectuează, de regulă, cel puțin cu un an înainte de data de referință a recensământului.

(2) Rezultatele recensământului de probă sunt utilizate la ajustarea metodologiei recensământului, inclusiv a conținutului chestionarelor și instrumentarului de recensământ, a modului de organizare și efectuare a

recensământului, a infrastructurii tehnice și aplicațiilor informatice, precum și la ajustarea calculelor pentru definitivarea bugetului recensământului.

Articolul 16. Diseminarea rezultatelor recensământului

(1) Rezultatele preliminare și finale ale recensământului sunt făcute publice și se diseminează conform prevederilor Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, în corespundere cu programul de diseminare a rezultatelor recensământului.

(2) Rezultatele recensământului se diseminează la nivel național și local conform Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, astfel încât prin aplicarea metodelor de control al divulgării statistice să se asigure confidențialitatea datelor.

(3) Rezultatele finale ale recensământului care cuprind date spațiale se diseminează în conformitate cu prevederile Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

Articolul 17. Stocarea datelor de recensământ

(1) Termenul de stocare a datelor de recensământ pseudonimizate în formă electronică este de 100 de ani de la data de referință a recensământului.

(2) Termenul de stocare a chestionarelor de recensământ pe suport de hârtie este de un an de la data diseminării rezultatelor finale ale recensământului, după care sunt transmise pentru distrugere ireversibilă, în corespundere cu cerințele art. 11 alin. (3) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Capitolul III ATRIBUȚII ȘI RESPONSABILITĂȚI

Articolul 18. Biroul Național de Statistică

(1) Biroul Național de Statistică este responsabil de pregătirea, desfășurarea, monitorizarea activităților necesare efectuării recensământului și de diseminarea rezultatelor, exercitând următoarele atribuții principale:

a) elaborează proiecte de acte normative pentru organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor; elaborează și aprobă planul de acțiuni, metodologia recensământului, listă variabilelor de recensământ, instrumentarul de recensământ (chestionare, instrucțiuni, manuale pentru personalul de recensământ,

clasificări, nomenclatoare și alte documente) și programul de diseminare a rezultatelor; emite acte administrative normative și cu caracter individual;

b) elaborează proiectul bugetului recensământului și gestionează finanțele publice alocate pentru recensământ, în conformitate cu principiile bunei guvernări, precum și raportează utilizarea acestora, în modul stabilit;

c) creează, administrează, asigură mentenanța și dezvoltarea sistemelor informaționale necesare pentru colectarea, prelucrarea și validarea datelor de recensământ, cu respectarea confidențialității datelor și asigurarea protecției împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale, precum și împotriva pierderii, distrugerii sau a deteriorării accidentale – prin măsurile tehnice, organizatorice și administrative implementate;

d) planifică și efectuează lucrările de organizare și testare pentru recensământ, precum: recensământul de probă; accesul la datele individuale din sursele de date administrative și sursele private de date; testarea instrumentarului de recensământ, a sistemelor informaționale, a infrastructurii tehnice și a aplicațiilor informatice; ancheta postrecenzare și altele;

e) planifică și desfășoară campania de comunicare și promovare a recensământului;

f) determină necesarul de personal temporar de recensământ și asigură recrutarea, instruirea, coordonarea și monitorizarea activității acestuia;

g) dispune de mandatul legal, în condițiile prevăzute la art. 5 pct. 1) lit. b) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, de a colecta și de a prelucra datele individuale necesare, corespunzător principiilor stabilite în art. 4 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

h) stabilește modalitatea și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal, dispunând de drepturile și responsabilitățile de operator de date cu caracter personal ce rezultă din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

i) asigură măsurile organizatorice și tehnice necesare în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, conform Politicii de protecție a datelor cu caracter personal, aprobată de BNS, care conține norme de protecție a datelor cu caracter personal, aprobate prin ordinul directorului general al BNS. Normele respective descriu mecanismele și mijloacele de prelucrare, măsurile tehnice și organizatorice pentru stocarea datelor în condiții de siguranță, modul de acces la datele colectate doar pentru persoanele autorizate în acest sens, aspectele privind instruirea personalului implicat;

j) externalizează realizarea unor activități specifice de recensământ, cu asigurarea protecției datelor cu caracter personal, a confidențialității datelor statistice și a independenței profesionale, prin instituirea măsurilor de monitorizare și control asupra modului de desfășurare a acestor activități;

k) prelucrează datele cu caracter personal colectate de la populație și preluate/accesate din registre și alte surse de date administrative și surse private de date cu privire la persoanele și locuințele care fac obiectul recensământului, cu asigurarea securității adecvate a datelor respective, precum și le stochează în sistemele informaționale ale BNS;

l) realizează procesarea datelor de recensământ;

m) constată contravenții și aplică sancțiuni conform Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;

n) publică rezultatele preliminare și finale ale recensământului, conform programului de diseminare, inclusiv statistici naționale ca parte a sistemului statistic mondial și a celui european.

(2) Suplimentar atribuțiilor prevăzute la alin. (1) din prezentul articol, BNS exercită și alte atribuții și dispune și de alte responsabilități, prevăzute de Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială.

Articolul 19. Comisia națională și comisiile teritoriale pentru recensământul populației și locuințelor

(1) Comisia națională pentru recensământul populației și locuințelor (în continuare – *Comisie națională*) este un organ consultativ, fără personalitate juridică, instituită în scopul oferirii suportului pentru organizarea și efectuarea recensământului.

(2) Comisia națională este constituită din președinte, doi vicepreședinți, secretar, membri cu drept de vot și membri fără drept de vot, care își exercită funcțiile fără a fi remunerați.

(3) Comisiile teritoriale pentru recensământul populației și locuințelor (în continuare – *comisii teritoriale*) sunt organe consultative, fără personalitate juridică, instituite în scopul oferirii suportului pentru organizarea și efectuarea recensământului la nivel teritorial. Activitatea comisiilor teritoriale este coordonată de Comisia națională.

(4) Componenta și regulamentele de activitate ale Comisiei naționale și ale comisiilor teritoriale sunt aprobate prin hotărârea Guvernului.

(5) În scopul atingerii obiectivelor prezentei legi, Comisia națională exercită următoarele atribuții:

a) asigură suport BNS la accesarea și prelucrarea datelor individuale, inclusiv a datelor cu caracter personal, din sursele de date administrative și sursele

private de date și facilitează colaborarea cu autoritățile, instituțiile publice și alte entități în scopul bunei desfășurări a activităților de recensământ;

b) avizează programul de diseminare a rezultatelor recensământului, elaborat de BNS;

c) aprobă planul măsurilor de asigurare a securității personalului temporar de recensământ și a materialelor, inclusiv a dispozitivelor electronice mobile, pe perioada de colectare a datelor de recensământ, elaborat de Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General de Carabinieri și coordonat prealabil cu BNS;

d) examinează și prezintă recomandări cu privire la proiectul planului de acțiuni privind organizarea și efectuarea recensământului, metodologia recensământului, lista variabilelor de recensământ și instrumentarul de recensământ;

e) examinează și prezintă propuneri asupra proiectului de buget al recensământului și asupra proiectului de raport privind rezultatele recensământului.

Articolul 20. Atribuțiile și responsabilitățile entităților care contribuie la organizarea și efectuarea recensământului

(1) Ministerele și alte autorități administrative centrale, instituțiile publice, autoritățile administrative autonome și întreprinderile de stat, în corespundere cu competențele și atribuțiile acestora, facilitează și asigură accesul către datele din registrele și sistemele informaționale, gestionate în calitate de posesor sau deținător, în care se conțin informații cu privire la persoane fizice, clădiri, locuințe, spații colective de locuit, gospodării casnice și nuclee familiale. Entitățile respective acordă sprijin privind consultarea metodologiei recensământului, promovarea recensământului, identificarea și recenzarea populației cu statut special.

(2) Autoritățile administrației publice locale, în corespundere cu competențele și atribuțiile acestora, contribuie la pregătirea și la desfășurarea activităților de recensământ, în colaborare cu BNS, cu Comisia națională și cu comisiile teritoriale, pentru asigurarea participării la recensământ a populației din unitățile administrativ-teritoriale administrate de către acestea.

(3) Organizațiile necomerciale, inclusiv organizațiile care promovează drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, grupurilor religioase și lingvistice, acordă sprijin la consultarea variabilelor de recensământ, la promovarea recensământului și la identificarea grupurilor de populație pe care le reprezintă.

(4) Persoanele juridice de drept privat oferă datele individuale deținute către BNS și facilitează accesul personalului temporar de recensământ în clădirile rezidențiale aflate în proprietate privată, în vederea desfășurării activităților de recensământ.

(5) Atribuțiile și responsabilitățile specifice ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale, ale instituțiilor publice și ale întreprinderilor de stat se stabilesc de către Guvern.

Capitolul IV

CONFIDENȚIALITATEA STATISTICĂ ȘI PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Articolul 21. Confidențialitatea datelor statistice

(1) Datele individuale colectate în cadrul recensământului constituie date confidențiale și nu pot fi utilizate pentru stabilirea unor drepturi și obligații pentru unitățile de recenzare la care se referă și nici nu pot servi drept probe în judecată.

(2) Asigurarea confidențialității statistice se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială și cu alte acte normative din domeniul statisticii oficiale.

Articolul 22. Protecția datelor cu caracter personal

Colectarea, prelucrarea și stocarea datelor cu caracter personal se efectuează cu asigurarea securității adecvate a acestora, inclusiv a protecției împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, distrugerii sau a deteriorării accidentale prin măsurile tehnice, organizatorice și administrative implementate, conform Politicii de protecție a datelor cu caracter personal, aprobate de BNS.

Capitolul V

RĂSPUNDEREA JURIDICĂ

Articolul 23. Răspunderea juridică

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă, contravențională și/sau penală.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 24. Dispoziții finale

(1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea actelor normative în vigoare în corespundere cu prezenta lege;
- b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- c) va aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

(2) Recensământul în Republica Moldova în cadrul runde mondiale 2020 va fi efectuat în anul 2024.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 90/2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor (nr.241 din 16.06.2022)

Proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor	Amendamentele deputaților, propunerile și obiecțiile comisiilor parlamentare și Direcției generale Juridice, conținutul obiecției sau propunerii	Rezultatele examinării de către Comisia economică, buget și finanțe
<p>1</p> <p>Având în vedere angajamentele asumate la capitolul 6 art. 41-46 din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (ratificat la 2 iulie 2014 prin Legea nr. 112/2014), care se referă la alinierea tratată a legislației Republicii Moldova la acquis-ul UE în domeniul statisticii, Parlamentul adoptă prezenta lege organică.</p> <p>Prezenta lege transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind recensământul populației și al locuințelor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 218 din 13 august 2008.</p>	<p>2</p> <p><u>Direcția generală juridică</u></p> <p>Clauza de adoptare se va expune conform unei practici constante de redactare.</p>	<p>3</p> <p>Se acceptă.</p> <p>A fost exclus următorul text:</p> <p>„Având în vedere angajamentele asumate la capitolul 6 art. 41-46 din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (ratificat la 2 iulie 2014 prin Legea nr. 112/2014), care se referă la alinierea tratată a legislației Republicii Moldova la acquis-ul UE în domeniul statisticii, Parlamentul adoptă prezenta lege organică.”</p>
<p>Articolul 3. Domeniul de aplicare</p> <p>(1) Fac obiectul recenzării următoarele unități de recensare:</p> <p>a) persoanele cu reședință obișnuită în Republica Moldova la data de referință a recensământului;</p>	<p><u>Direcția generală juridică</u></p> <p>Cu referire la tot conținutul art. 3 din proiect dat atragem atenția la rigorile art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 prevede că „conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc”. Denumirea articolului nu reprezintă/reflectă just conținutul articolului dat.</p> <p>Titlurile (textele introductive) al alin. (1) și (2) în esență</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Titlurile și conținutul alin. (1) și (2) au fost revizuite.</p>

<p>b) persoanele cu domiciliul în Republica Moldova aflate peste hotare pe un termen de până la 12 luni, la muncă, la studii și în alte scopuri;</p> <p>c) cetățenii Republicii Moldova din cadrul misiunilor diplomatice, al oficiilor consulare, Forțelor Armate ale Republicii Moldova și membrii familiilor acestora aflați peste hotare;</p> <p>d) gospodăriile casnice și nucleele familiale;</p> <p>e) clădirile de locuit;</p> <p>f) clădirile cu altă destinație decât cea de locuit, dacă există cel puțin o locuință în acestea;</p> <p>g) locuințele situate în orice clădire, indiferent dacă sunt ocupate sau nu la data de referință a recensământului;</p> <p>h) spațiile colective de locuit.</p> <p>(2) Prezentă lege se aplică:</p> <p>1) persoanelor fizice care fac obiectul recensării, indicate la alin. (1) lit. a)-c);</p> <p>2) entităților care contribuie la organizarea și efectuarea recensământului:</p> <p>a) ministerelor și altor autorități administrative centrale, instituțiilor publice, autorităților publice autonome și întreprinderilor de stat care, în corespundere cu competențele și atribuțiile lor, facilitează și asigură acces la datele din registrele și sistemele informaționale gestionate în calitate de posesor sau deținător, care conțin date privind persoane fizice, clădiri, locuințe, spații colective de locuit, gospodării și familii, și acordă sprijin la consultarea</p>	<p>au același obiect de reglementare, nu este clar care este necesitatea expunerii lor în alineate separate, mai mult ca atât, prevederile de la alin. (1) lit. a)-c) dublează norma de la alin. (2) pct. 1) din proiect.</p> <p>2.1. În partea ce ține de clădirile situate pe teritoriul Republicii Moldova deținute cu titlu de proprietate de alte state, administrate de reprezentanțele diplomatice și consulare ale țărilor respective sau de reprezentanțele organizațiilor internaționale proiectul nu oferă claritate dacă acestea fac obiectul recenzării sau nu.</p> <p>2.2. Nu este clar locul și rolul prevederilor alin. (4) în conținutul art. 3 din proiect. Remarcăm că, în redacția actuală norma contravine principiilor predictibilității și clarității normelor juridice.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (4) din art. 3 a fost transferat la alin. (6) din art. 14 din proiect. Scopul acestor prevederi este de a exclude eventualul conflict cu normele de referință în contextul prelucrării datelor individuale.</p>
---	---	--

metodologiei, la promovarea recensământului, la identificarea și recenzarea populației cu statut special;

b) autorităților administrației publice locale, care, în corespundere cu competențele și atribuțiile lor, contribuie la asigurarea acoperirii la recensământ a populației rezidente (în continuare – *populație*) din localitățile administrate de către acestea;

c) organizațiilor necomerciale, inclusiv organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, grupurilor subreprezentate, cultelor religioase care acordă sprijin la consultarea variabilelor de recensământ, la promovarea recensământului și la identificarea grupurilor de populație pe care le reprezintă;

d) persoanelor juridice de drept privat care oferă datele individuale deținute BNS și facilitează accesul personalului temporar de recensământ în clădirile rezidențiale aflate în proprietate privată, în vederea desfășurării activităților de recensământ.

(4) Prevederile art. 6 alin. (1), art. 9 lit. f), art. 11 alin. (2) lit. g), art. 15, art. 19 alin. (8), art. 21 alin. (2), art. 28, 29 și 30 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, art. 5, 13, 14, 16, 17, 23 și 24 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi.

<p>Articolul 5. Scopul și obiectivul recensământului</p> <p>(1) Scopul recensământului este de a oferi informații de interes public despre populație și locuințe pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor, argumentarea deciziilor de dezvoltare umană, pentru cercetarea științifică și dezvoltarea mediului de afaceri.</p> <p>(2) Recensământul are ca obiectiv general producerea, în condiții de calitate și comparabilitate internațională, de statistici oficiale naționale sub forma unor indicatori statistici privind numărul și distribuția teritorială, la cel mai mic nivel teritorial, a populației rezidente, structura demografică și caracteristicile socioeconomice, date referitoare la gospodăriile casnice, locuințe, condițiile de locuit ale populației și clădirile în care se situează locuințele acestora.</p> <p>(3) Recensământul oferă bază pentru estimările anuale ale numărului populației fără și bază de sondaj pentru cercetările statistice selective.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Directia generală juridică</u></p> <p>3. În condițiile în care proiectul de lege nu specifică care este obiectivul „<i>particular</i>” al recensământului propunem substituirea cuvintelor „<i>obiectiv general</i>” prin cuvântul „<i>obiectiv</i>”, la forma gramaticală corespunzătoare textului normei (art. 5 alin. (2), art. 11 alin. (1)).</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 6. Data de referință a recensământului și perioada de colectare a datelor</p> <p>(1) Recensământul este efectuat în cadrul rundelor mondiale, la intervale regulate de timp de cel puțin o dată la 10 ani.</p> <p>(2) Data de referință și perioada de colectare a datelor de recensământ se stabilesc de către Guvern.</p> <p>(3) Informațiile înregistrate la recensământ reflectă caracteristicile populației și locuințelor conform situației la</p>	<p style="text-align: center;"><u>Directia generală juridică</u></p> <p>4. La art. 6 nu este clar ce se are în vedere prin termenul „<i>în cadrul rundelor mondiale</i>”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 4 a fost inclusă noțiunea de „<i>rundă mondială</i>”.</p> <p><i>rundă mondială</i> – perioadă de timp, de obicei de 10 ani, recomandată de către Organizația Națiunilor Unite, în cadrul căreia țările lumii ar urma să efectueze cel puțin un recensământ al populației și a locuințelor;</p>

<p>ora 00.00 a datei de referință, care este prima zi a perioadei de colectare a datelor.</p> <p>Articolul 10. Campania de comunicare și promovare</p> <p>(1) Prin intermediul mass-mediei, BNS va informa printr-o campanie de comunicare și promovare despre scopul, modalitatea de organizare și efectuare a recensământului.</p> <p>(2) Campania de comunicare și promovare începe cu cel puțin opt săptămâni înainte de data de referință a recensământului și se încheie cu diseminarea rezultatelor finale ale recensământului.</p> <p>(3) Mesajele de comunicare și promovare a recensământului în mass-media sunt difuzate în calitate de mesaje de interes public (publicitate socială).</p> <p>(4) La solicitarea BNS, mesaje de interes public sunt difuzate în mod gratuit de către:</p> <p>a) publicațiile periodice publice – în publicațiile periodice și pe pagina web;</p> <p>b) agențiile de presă fondate de autoritățile publice – pe pagina web;</p> <p>c) furnizorii publici de servicii media, naționali și regionali – în toate serviciile media audiovizuale lineare, în orele de maximă audiență;</p> <p>d) furnizorii publici de servicii media, naționali și regionali – în toate serviciile media audiovizuale nelineare.</p> <p>Articolul 11. Informațiile colectate la recensământ</p> <p>(1) Pentru atingerea obiectivului general al recensământului prevăzut la art. 5 alin. (2) sunt colectate informații cu privire la</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>5. Propunem de a expune alin. (1) al art. 10 din proiect în următoarea redacție:</p> <p>„ (1) Scopul, modalitatea de organizare și efectuare a recensământului vor fi aduse la cunoștință prin intermediul furnizorilor de servicii mass-media, printr-o campanie de comunicare și promovare.”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Propunem expunerea în următoarea redacție adaptată:</p> <p>„ (1) Scopul, modalitatea de organizare și efectuare a recensământului vor fi aduse la cunoștința populației prin intermediul furnizorilor de servicii mass-media, printr-o campanie de comunicare și promovare.”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>S-a eliminat termenul „publicitate socială” din conținutul art. 10 alin. (3).</p>
<p>5.1. Cu referire la termenul „publicitate socială” din conținutul art. 10 alin. (3) din proiect atragem atenția autorului la noțiunea de la norma art. 21 alin. (1) din Legea 1227/1997 cu privire la publicitate, în vigoare la momentul actual, unde este prevăzut că „Publicitatea socială reprezintă interesele societății și ale statului în ce privește propagarea unui mod de viață sănătos, ocrotirea sănătății, protecția mediului înconjurător, integritatea resurselor energetice, protecția socială a populației. Ea nu are scop lucrativ și urmărește obiective filantropice și de importanță socială.” Din cele citate observăm că, spectrul domeniilor enumerate nu are tangență cu recensământul și propunem excluderea cuvintelor „publicitate socială” din conținutul articolului dat.</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>6. Propunem examinarea oportunității de a completa prevederile art. 11 alin. (1) cu următoarele tematici de recensământ:</p> <p>- caracteristicile etno-culturale ale populației;</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prevederile art. 11 alin. (1) lit. a) au fost completate cu textul “inclusiv cele etno-culturale și</p>	<p>5</p>

<p>tematicile de recensământ de bază la nivel de unități de recensare, cum ar fi:</p> <p>a) caracteristicile demografice și sociale ale populației;</p> <p>b) caracteristicile geografice și migraționale ale populației;</p> <p>c) caracteristicile economice ale populației, inclusiv privind activitatea agricolă a acesteia;</p> <p>d) condițiile de locuit ale populației;</p> <p>e) caracteristicile gospodăriilor casnice și ale familiilor;</p> <p>f) caracteristicile clădirilor și locuințelor.</p> <p>(2) Variabilele care formează conținutul chestionarelor de recensământ sunt stabilite de BNS.</p> <p>(3) În vederea colectării datelor și a obținerii rezultatelor finale ale recensământului, BNS creează, completează și prelucurează o bază de date cu înregistrări individuale, care se vor obține prin:</p> <p>a) colectare directă de la populație prin autorecensare sau interviu față în față;</p> <p>b) colectare indirectă din surse de date administrative și private, inclusiv prin completarea răspunsurilor la unele (sau toate) întrebări din chestionarele electronice de către BNS cu informațiile identificate în baze de date ale persoanelor juridice de drept public și privat.</p> <p>Articolul 12. Metode de efectuare a recensământului</p> <p>(1) Recensământul poate fi efectuat prin următoarele metode:</p> <p>a) recensământ tradițional – cercetarea exhaustivă în teren, cu colectarea</p>	<p>- caracteristicile educaționale ale populației;</p> <p>- date privind structura fondului de locuințe.</p> <p>Tot aici, ținând cont de noțiunile prevăzute la art. 4, întru respectarea rigorilor art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, la art. 11 alin. (1) lit. e) din proiect cuvântul „<i>familiiilor</i>” urmează a fi substituit prin cuvintele „<i>nucleelor familiare</i>”.</p> <p>6.1. Cu referire la prevederile art. 11 alin. (3) lit. b) atragem atenția autorului că colectarea indirectă a informației în afara surselor administrative, oricare ingerință în bazele de date private și/sau colectarea informației din aceste surse, fără acordul persoanelor recensate, presupune prelucrarea datelor cu caracter personal. În cazul în care aceste colectări nu sunt exercitate cu respectarea cadrului legal special din acest segment, acțiunile de colectarea pot fi calificate drept încălcări ale drepturilor și libertăților subiecților asupra cărora a fost colectată informația.</p> <p>Dat fiind faptul că recensământul populației și al locuințelor va fi efectuat de către „<i>personal temporar de recensământ</i>” – <i>persoane contractate pe o perioadă determinată pentru organizarea și efectuarea recensământului</i>” accesul acestora la informația privată ar fi binevenit să fie exclusă, iar informația necesară să fie colectată doar din surse de date administrative - informațiile regăsite în baze de date ale instituțiilor/autorităților centrale și locale.</p> <p>Recomandăm revizuirea conținutului articolului dat și conformarea acestuia normelor legale în vigoare</p>	<p>educaționale” întrucât acestea fac parte din caracteristici demografice și sociale.</p> <p>Date privind structura fondului de locuințe se includ la lit. f).</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Conform art.5 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii.</p> <p>Art. 11 alin. (3) lit. b a fost completat cu următoarea prevedere: “prelucrate exclusiv în cadrul sistemului informațional de recensământ, fără posibilitate de a le extrage și utiliza în afara scopului producerii statisticii oficiale”.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>7. Norma art. 12 alin. (1) lit. a) urmează a fi inclusă în conținutul art. 4 „<i>Noțiunile utilizate</i>” din proiect, iar în conținutul articolului menționat supra să fie păstrate doar cuvintele „<i>recensământ tradițional.</i>”</p>
<p>Articolul 12. Metode de efectuare a recensământului</p> <p>(1) Recensământul poate fi efectuat prin următoarele metode:</p> <p>a) recensământ tradițional – cercetarea exhaustivă în teren, cu colectarea</p>	<p>- caracteristicile educaționale ale populației;</p> <p>- date privind structura fondului de locuințe.</p> <p>Tot aici, ținând cont de noțiunile prevăzute la art. 4, întru respectarea rigorilor art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, la art. 11 alin. (1) lit. e) din proiect cuvântul „<i>familiiilor</i>” urmează a fi substituit prin cuvintele „<i>nucleelor familiare</i>”.</p> <p>6.1. Cu referire la prevederile art. 11 alin. (3) lit. b) atragem atenția autorului că colectarea indirectă a informației în afara surselor administrative, oricare ingerință în bazele de date private și/sau colectarea informației din aceste surse, fără acordul persoanelor recensate, presupune prelucrarea datelor cu caracter personal. În cazul în care aceste colectări nu sunt exercitate cu respectarea cadrului legal special din acest segment, acțiunile de colectarea pot fi calificate drept încălcări ale drepturilor și libertăților subiecților asupra cărora a fost colectată informația.</p> <p>Dat fiind faptul că recensământul populației și al locuințelor va fi efectuat de către „<i>personal temporar de recensământ</i>” – <i>persoane contractate pe o perioadă determinată pentru organizarea și efectuarea recensământului</i>” accesul acestora la informația privată ar fi binevenit să fie exclusă, iar informația necesară să fie colectată doar din surse de date administrative - informațiile regăsite în baze de date ale instituțiilor/autorităților centrale și locale.</p> <p>Recomandăm revizuirea conținutului articolului dat și conformarea acestuia normelor legale în vigoare</p>	<p>educaționale” întrucât acestea fac parte din caracteristici demografice și sociale.</p> <p>Date privind structura fondului de locuințe se includ la lit. f).</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Conform art.5 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii.</p> <p>Art. 11 alin. (3) lit. b a fost completat cu următoarea prevedere: “prelucrate exclusiv în cadrul sistemului informațional de recensământ, fără posibilitate de a le extrage și utiliza în afara scopului producerii statisticii oficiale”.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>7. Norma art. 12 alin. (1) lit. a) urmează a fi inclusă în conținutul art. 4 „<i>Noțiunile utilizate</i>” din proiect, iar în conținutul articolului menționat supra să fie păstrate doar cuvintele „<i>recensământ tradițional.</i>”</p>

<p>datelor prin interviu față în față de către personalul de recensământ și prin autorecenzare;</p> <p>b) o combinație de recensământ tradițional și cercetare prin sondaj;</p> <p>c) recensământ pe bază de registre – construit în jurul unui set de registre de bază care conțin date cuprinzătoare despre unitățile de recenzie;</p> <p>d) o combinație a metodelor de recensământ enumerate la lit. a), b) și c).</p> <p>Articolul 13. Accesul la date administrative și private</p> <p>(1) BNS este în drept să acceseze, să extragă și să prelucereze în scopul recensământului datele cu caracter personal transmise de posesori și deținători de date administrative și private (din registre și sisteme informaționale gestionate de aceștia) despre caracteristicile prevăzute la art. 11 alin. (1) în condițiile statuate la art. 11 inclusiv prin platforma de interoperabilitate (MConnect) sau servicii de rețea.</p> <p>(2) BNS este în drept să combine și să integreze, în scopul producerii statisticilor oficiale de recensământ, datele cu caracter personal, colectate direct de la respondenți și indirect – din surse de date administrative și private, prin utilizarea IDNP-ului și a altor caracteristici care permit identificarea directă sau indirectă a unităților de recenzie.</p> <p>(3) Datele administrative și private accesate, extrase și prelucrate de BNS, pot înlocui parțial sau integral colectarea directă a informațiilor pentru unitățile de recenzie.</p>	<p>Tot aici, fiind cont de specificul de reglementare al prezentului proiect de lege, locul acestuia în ceea ce privește organizarea și desfășurarea recensământului, recomandăm definirea în conținutul proiectului la art. 4 noțiunilor: „recensământ tradițional”, „combinație de recensământ”, „cercetare prin sondaj”, „recensământ pe bază de registre”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Întrucât este o lege cadru, care conține prevederi pentru toate RPL viitoare, la diferite recensăminte pot fi necesare diferite categorii de date individuale din sursele de date administrative (care, de asemenea, sunt în proces de dezvoltare), care urmează să fie stabilite de Guvern conform alin. 5 din art.13.</p> <p>Suplimentar, în alin.(6) din art.13, sintagma „altor mijloace și procedee” a fost completată cu textul „precum servicii de rețea, arhivarea și criptarea datelor transmise pe suporturi de memorie externă sau prin canale securizate, cu asigurarea confidențialității și protecției datelor.”</p>
<p>Direcția generală juridică</p> <p>La art. 13 reiterăm obiecția expusă la pct. 7.3 din prezentul aviz. Tot aici, fiind cont de caracterul ambiguu al normei art. 13 considerăm că, în cazul în care prin lege nu vor fi stabiliți expres criteriile/informațiile necesare, obligarea posesorilor și/sau deținătorilor de a transmite informațiile menționate contravine cadrului legal existent (Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, Legii nr. 71/2007 cu privire la registre, Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitatea) și poate atrage interpretări abuzive.</p> <p>Întru asigurarea preciziei normei juridice obiectăm necesitatea revizuirii/lămuririi termenului „prin intermediul altor mijloace și procedee” întru evitarea unor eventuale neconcordanțe și sau abuzuri.</p>		

Articolul 14. Prelucrarea datelor
(1) Prin prezenta lege, în vederea îndeplinirii obligațiilor sale legale, BNS dispune de mandatul legal, în condițiile prevăzute la art. 5 pct. 1) lit. b) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, de a colecta și de a prelucra datele individuale necesare, corespunzător principiilor stabilite în art. 4 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(2) BNS, dispunând de drepturile și responsabilitățile de operator de date cu caracter personal ce rezultă din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, este autoritatea investită cu competența de a stabili modalitatea și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege care presupun prelucrări de date cu caracter personal, BNS se conduce de politica aprobată de BNS privind securitatea datelor. cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, care conține norme de protecție a datelor cu caracter personal, aprobate prin ordin al directorului general al BNS, în cuprinsul cărora sunt descrise mecanismele și mijloacele de prelucrare, măsurile tehnice și organizatorice pentru stocarea datelor în condiții de siguranță, modul de acces la datele colectate doar pentru persoanele autorizate în acest sens, aspecte privind instruirea personalului implicat.

(7) Procesul de pseudonimizare constă în atribuirea unui identificator statistic unic

Direcția generală juridică

Conform art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 „conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc”. În acest context, precum și întru evitarea dublării/repetării prevederilor normelor legale recomandăm revizuirea conținutului și expunerea într-o redacție nouă a normelor art. 14 alin. (1)-(3) din proiect. Remarcăm neconcordanța dintre titlul proiectului și prevederile normelor menționate, prin care se stabilesc competențele BNS. Propunem excluderea acestora din conținutul art. 14 și includerea în cuprinsul art. 18.

Se acceptă.

Alin. (1)-(3) din art. 14 au fost transferate la art. 18 alin. (1) lit. g), h) și i) corespunzător.

Art. 14 alin. (7) a fost exclus, deoarece definiția noțiunii de pseudonimizare a datelor individuale este inclusă în Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (cu numărul de înregistrare: 378/BNS/2022), care prevede ajustarea Legii nr.93/2017 cu privire la statistica oficială și a actelor normative în domeniile conexe în vederea eficientizării activității statisticii oficiale și

<p>pentru datele cu caracter personal (numărul de identificare de stat (IDNP), nume, prenume).</p> <p>Articolul 15. Recensământul de probă</p> <p>(1) Recensământul de probă reprezintă un exercițiu de testare a recensământului la o scară mai mică, care are sarcina de a verifica toate activitățile de recensământ, incluzând, însă nelimitându-se la: metodologia recensământului, conținutul chestionarelor, instruirea personalului temporar, măsurile organizatorice, procesul tehnologic de prelucrare a datelor și măsurile de protecție a datelor individuale.</p> <p>(2) Perioada și modul de efectuare a recensământului de probă se stabilesc de către BNS.</p>	<p>9.1. Norma de la art. 14 alin. (7) se va exclude din conținutul articolului dat și va fi inclusă la noțiuni – art. 4 din proiect.</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>Prin conținutul său art. 15 alin. (1) nu stabilește careva reglementări în ceea ce privește desfășurarea „recensământul de probă”, ci definește termenul dat. Întru respectarea rigorilor tehnicii legislative, precum și a prevederilor Legii nr. 100/2017 recomandăm includerea noțiunii de „recensământ de probă” în conținutul art. 4 din proiect.</p> <p>Totodată, întru respectarea principiilor de legiferare (art. 3 alin. (1) lit. d) și e) din Legea nr. 100/2017) considerăm că ar fi judicios ca particularitățile organizării și desfășurării recensământului de probă, modul de selectarea a recenzorilor, etc. să fie stipulate expres în conținutul proiectului dat.</p>	<p>asigurarea accesului la sursele de date administrative și private pentru elaborarea statisticilor oficiale..</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 16. Diseminarea rezultatelor recensământului</p> <p>(1) Rezultatele preliminare și finale ale recensământului sunt făcute publice utilizatorilor și se diseminează conform prevederilor Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, în corespundere cu programul de diseminare a rezultatelor recensământului.</p> <p>(2) Rezultatele recensământului se diseminează la nivel național și teritorial conform Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, astfel încât prin aplicarea metodelor de control al divulgării statistice să se asigure confidențialitatea datelor.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Recomandăm includerea în conținutul art. 4 din proiect termenul de „diseminare” utilizat la art. 16 din proiect.</p> <p>11.1. La art. art. 16 alin. (2) în temeiul prevederilor Legii nr. 436/2006 privind administrație publică locală cuvântul „teritorial” se va substitui prin cuvântul „local”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Termenul de „diseminare” este definit în Legea 93/2017 cu privire la statistica oficială.</p> <p>La art. 4 prima propoziție a fost expusă cu următorul conținut: „În sensul prezentei legi, termenii și expresiile au înțelesul noțiunilor definite de Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, suplimentar fiind definite următoarele:”.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 17. Stocarea datelor</p> <p>(1) Termenul de stocare a datelor de recensământ pseudonimizate în format</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Ținând cont de caracterul specific al actelor/datelor menționate la art. 17 alin. (2) din proiect</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>electronic este de 100 de ani de la data de referință.</p> <p>(2) Termenul de stocare a datelor colectate pe suport de hârtie este de un an de la diseminarea rezultatelor finale ale recensământului, după care sunt transmise spre reciclare (distrugerea ireversibilă) în corespundere cu cerințele de conformitate și securitate care se impun a fi aplicate în cazul acestor informații cu accesibilitate limitată.</p>	<p>considerăm necesar de a specifica/stipula expres în conținutul proiectului rigorile, sau trimiterea expresă la acestea din cadrul legal în vigoare, în temeiul și conform cărora va avea loc „reciclarea (distrugerea ireversibilă)” actelor/datelor vizate.</p>	
<p>Articolul 18. Biroul Național de Statistică</p> <p>Biroul Național de Statistică este responsabil de organizarea și efectuarea recensământului, având următoarele atribuții principale:</p> <p>a) elaborează cadrul normativ pentru organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor, emite acte administrative cu caracter individual și normativ;</p> <p>b) elaborează și aprobă planul de acțiuni, metodologia, lista variabilelor de recensământ, instrumentarul de recensământ (chestionare, instrucțiuni, manuale pentru personalul de recensământ, clasificări, nomenclatoare și alte documente) și programul de diseminare a rezultatelor;</p> <p>c) elaborează bugetul recensământului și gestionează finanțele publice alocate pentru recensământ, în conformitate cu principiile bunei guvernări, și raportează privind utilizarea acestora, în modul stabilit;</p> <p>d) planifică și efectuează lucrările de organizare și testare pentru recensământ, cum ar fi, însă nelimitându-se la: recensământul de probă, accesul la date</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>13. Reieșind din spectrul larg al competențelor atribuite Biroului Național de Statistică prin prezentul proiect de lege propunem la art. 18 din proiect substituirea textului „Biroul Național de Statistică este responsabil de organizarea și efectuarea recensământului, având următoarele atribuții principale” cu textul „Biroul Național de Statistică este responsabil de pregătirea, desfășurarea și monitorizarea lucrărilor necesare efectuării recensământului și diseminarea rezultatelor definitive, având următoarele atribuții principale.”</p> <p>13.1. Prevederile art. 18 vor fi revizuite reieșind din etapele (pregătirea, desfășurarea, monitorizarea, diseminarea) care urmează a fi parcurse de BNS în procesul complex de realizare al recensământului.</p> <p>13.2. Actele enumerate la lit. b) al art. 18 din proiect se înglobează în termenul de „cadrul normativ” de la lit. a) al aceluiași articol.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Prevederile de la alin. (1) au fost revizuite și rearanjate.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (b) a fost comasat cu alin. (a) având următoarea redacție:</p> <p>”a) elaborează cadrul normativ pentru organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor inclusiv planul de acțiuni, metodologia, lista variabilelor de recensământ, instrumentarul de recensământ (chestionare, instrucțiuni, manuale</p>

individuale din surse administrative și private, testarea instrumentarului de recensământ, a sistemelor informaționale, aplicațiilor și infrastructurii tehnice, ancheta postrecensare;

e) planifică și desfășoară în comun cu entitățile de resort campania de comunicare și promovare a recensământului;

f) determină necesarul de personal temporar de recensământ și asigură recrutarea, instruirea, coordonarea și monitorizarea activității acestuia;

g) asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemelor informaționale necesare pentru colectarea, prelucrarea și validarea datelor, cu asigurarea confidențialității datelor și a protecției împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, distrugerii sau a deteriorării accidentale prin măsurile tehnice, organizatorice și administrative implementate;

h) prelucrează datele cu caracter personal colectate de la populație și preluate/accesate din registre și alte surse de date administrative și private cu privire la persoanele și locuințele ce fac obiect al recensământului, cu asigurarea securității adecvate a acestora, și le stochează în sistemele informaționale ale BNS;

i) realizează procesarea datelor de recensământ;

j) publică rezultatele preliminare și finale ale recensământului, conform programului de diseminare, inclusiv diseminează statistici naționale ca parte a sistemului statistic global și a celui european;

pentru personalul de recensământ, clasificări, nomenclatoare și alte documente), programul de diseminare a rezultatelor și emite acte administrative cu caracter individual și normativ”.

Se acceptă.

Sintagma indicată a fost exclusă.

13.3. Nu este clar termenul „entitățile de resort” de la art. 18 lit. e).

<p>k) constată contravenții și aplică sancțiuni conform Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;</p> <p>l) externalizează realizarea unor activități specifice de recensământ, cu asigurarea protecției datelor, a confidențialității statistice și a independenței profesionale, prin instituirea măsurilor de monitorizare și control asupra modului de desfășurare a acestor activități;</p> <p>m) dispune de alte atribuții și responsabilități prevăzute de legislația privind statistica oficială.</p>	<p>13.4. La art. 18 lit. k) se va indica expres norma/articolul din conținutul Codului contravențional nr. 218/2008 la care se face trimitere.</p> <p>Ținând cont de particularitățile procesului de pregătire, desfășurare și diseminare al recensământului, remarcăm caracterul prea general al atribuțiilor și responsabilităților stabilite în conținutul actului normativ care urmează a fi calificat drept unul de bază în acest domeniu.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>S-a indicat expres norma/articolul din conținutul Codului contravențional.</p> <p>În corespundere cu recomandările de mai sus, atribuțiile prevăzute la art. 18 au fost ajustate.</p>
<p>Articolul 20. Atribuțiile și responsabilitățile entităților care contribuie la organizarea și efectuarea recensământului</p> <p>Atribuțiile și responsabilitățile altor entități indicate la art. 3 alin. (2) pct. 2) în cadrul organizării și efectuării recensământului se stabilesc de către Guvern.</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>14. Ținând cont de scopul prezentei inițiative legislative, precum și de obiectivul ei de reglementare considerăm că ar fi just ca atribuțiile și competențele de bază ale subiecților/entităților care contribuie la organizarea și efectuarea recensământului să fie stabilite expres în conținutul art. 20 din proiect.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prevederile de la art. 3 alin (1) p.(2) se transferă la art.20.</p>
<p>Articolul 21. Confidențialitatea statistică</p> <p>(1) Datele individuale colectate la recensământ constituie date confidențiale și nu pot fi utilizate pentru stabilirea unor drepturi și obligații pentru unitățile statistice la care se referă și nici nu pot servi drept probe în judecată.</p> <p>(2) Asigurarea confidențialității statistice se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială și cu alte acte normative din domeniul statisticii oficiale.</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>15. Întru evitarea unor eventuale abuzuri recomandăm definirea în conținutul art. 4 termenului „date individuale” utilizat la art. 21 alin. (1) din proiect.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Definiția de ”date individuale” este prevăzută la art. 3 din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială.</p> <p>La art. 4 prima propoziție a fost expusă cu următorul conținut: „În sensul prezentei legi, termenii și expresiile au înțelesul noțiunilor definite de Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, suplimentar fiind definite următoarele:”</p>
<p>Articolul 22. Protecția datelor</p> <p>(1) Colectarea, prelucrarea și stocarea datelor cu caracter personal se efectuează cu asigurarea securității adecvate.</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>16. Din conținutul art. 22 alin. (1) și nici din conținutul proiectului nu este clar ce acțiuni presupune</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (1) a fost completat cu sintagma: ”conform Politicii de</p>

<p>a acestora, inclusiv a protecției împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, distrugerii sau a defecțiunii accidentale prin măsurile tehnice, organizatorice și administrative implementate.</p> <p>(2) BNS întreprinde măsuri organizatorice și tehnice necesare pentru a asigura conformitatea și securitatea prelucrării datelor cu caracter personal, la toate etapele recensământului: planificare, colectare, procesare, evaluare, diseminare și stocare a datelor, în conformitate cu Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială și Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p>	<p>prin fraza „se efectuează cu asigurarea securității adecvate a acestora”.</p> <p>16.1. După conținutul său norma de la art. 22 alin. (2) ar trebui să fie inserată în cuprinsul art. 18 din proiect.</p>	<p>protecție a datelor cu caracter personal aprobate de BNS.”</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Conținutul art. 22 alin. (2) a fost exclus, și integrat în art. 18 alin (1) lit. j).</p>
	<p>Directia generală juridică</p> <p>17. Cu titlu de observație generală, considerăm judicios ca proiectul să reglementeze situația de efectuare a recensământului în forma digitală, prin obligativitatea creării/dezvoltării unei platforme online/aplicație care să asigure efectuarea recensământului. Privit din perspectivă, digitalizarea efectuării recensământului va diminua cheltuielile de organizare și desfășurare a recensământului.</p> <p>La fel, dispozițiile finale urmează să conțină norme privind autoritatea publică și termenul de achiziție/punere în funcțiune a sistemului informatic care să permită colectarea online a datelor de recensământ.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Responsabilitatea BNS de dezvoltare a sistemelor informaționale necesare pentru colectarea, prelucrarea și validarea datelor de recensământ este prevăzută în art. 18 alin. (1) lit. d).</p> <p>Art.24 alin. (1) lit. c) prevede inclusiv elaborarea cadrului normativ necesar dezvoltării și implementării sistemelor informaționale pentru colectarea și procesarea datelor de recensământ.</p>

Dumitru ALAIBA
Președintele Comisiei economie, buget și finanțe